

číslo ve spisu:

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

THÁKUROVA 3, 160 00 PRAHA 6

Katedra/Ústav: Ústav dějin křesťanského umění

Posudek oponenta/oponentky na diplomovou práci

jméno oponenta/tky prof. Zdeněk Beneš

Autor/autorka práce: Terezie Hlaváčková
Studijní program/obor: Historické vědy, Dějiny evropské kultury
Název práce: Filmový obraz děl Aloise Jiráska v 50. letech 20. století
Vedoucí práce: PhDr. Eva Doležalová, Ph.D.
Rozsah práce: 238 534 znaků vč. mezer

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými připomínkami	splňuje s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☒	☐	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☒	☐	☐	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☒	☐	☐	☐
Zpracování příloh	☐	☐	☐	☐
Celková typografická úprava	☒	☐	☐	☐
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich				

dosažení	☒	☐	☐	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☒	☐	☐	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☒	☐	☐	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☐	☒	☐	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☒	☐	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☒	☐	☐	☐
C. Celkový přínos práce				
Tuto část je vhodné rozvést v bodě 5.				
	ano	Ne		
Práce je kompilační prací	☐	☒		
Práce se zabývá dosud nezpracovaným tématem	☐	☒		
Práce přináší nové poznatky	☒	☐		
Práce navrhuje nové metodické přístupy	☐	☒		
Práce má metodologický/teologický přínos	☐	☒		

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Diplomová práce se věnuje tématu, které patří dodnes k velmi aktuálním: Historický film tvoří významnou položku podoby současné historické kultury, a husitská témata jsou pro českého diváka také navýsost aktuální, koneckonců diskuse okolo posledního filmového zpracování (jakého - vyhovujícího či neúspěšného??) Jana Husa jsou toho jenom dokladem. Autorka provedla pečlivou heuristiku a snažila se postihnout jak dobové podmínky vzniku jednotlivých děl tohoto typu, tak jejich dobový ohlas. Z analyzovaných filmů si vždy vybrala jednu nebo několik scén, jimž pak věnuje podrobnější pozornost, aby na nich mohla ukázat jejich intenci. Všimá si i zásahů do scénářů, které často pozměňovaly výsledné vyznění scén či celého filmu. Porovnává s nimi také původní Jiráskovy texty.

Tady lze snad jen litovat, že se autorka nevěnovala blíže sémantické analýze filmového jazyka (obraz, slovo, zvuky, hudba, písmo) jednotlivých vybraných scén, i když se k nim na několika místech blíží. Tady bych upozornil třeba na scénu stařenky vyhládající bibli z Jana Žižky (s. 50) v souvislosti s obdobnou scénou z Proti všem, kdy vlastně totéž činí Zdena z Hvozdna. Avšak obě scény mají odlišný význam: ve druhém příkladě jde o soukromé prostředí, v prvním o fakticky veřejný prostor (vzpomeňme oněch opilých studentů), který je konfrontací pravověrných Táboritů a zkažené Prahy. A samozřejmě že jde o filmovou citaci slavného výroku Eneáše Silvia, že v Čechách umí každá babka vykládat Bibli lépe než leckterý italský biskup (což je spíše výtka intelektuální úrovni italského kléru - vyslovuje ji italský humanista - než informací o vzdělanostní úrovni českých žen či Čechů vůbec). K ohlasu filmových děl - mám tu na mysli poslední kapitulu práce - by pak bylo stálo za to přihlídnout k poslednímu velkému sociologickému průzkumu historického vědomí obyvatel ČR (J. Šubrt – J. Vinopal a kol., Historické vědomí obyvatel České republiky perspektivou sociologického výzkumu. Praha 2013), protože Vávrova husitská trilogie je dodnes zcela suverénně nejvlivnějším českým historickým filmem.

Tyto dvě doplňující poznámky jsou pouhými impresemi oponenta, neboť úroveň práce je nadprůměrná.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

1. Proč byli o poznámky ke scénáři Jana Husa požádáni R. Kalivoda a M. Machovec? Nejde tu jen o Kalivodovu Husitskou ideologii (v další verzi Husitské myšlení), ale také o bohatou prokuci Machovcovu. Jejich díla byla v té době součástí dosti silného výzkumu - jaká byla jeho tematika?

2/ Na s. 51 je formulace, že v 15. stol. se "ještě" v Čechách používal juliánský kalendář. Kdy byl zaveden gregoriánský kalendář a co s jeho zavedením bylo spojeno?

3/ V rozhovoru s J. Menzlem je zřejmě nějaký "skok" - od Hrabala k Vančurově Rozmarnému létu'. Prosím o vysvětlení.

Doporučení práce k obhajobě

doporučuji

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 23. 8. 2015

Podpis: